

สุนทรียภาพทางภาษาในบทเพลงไทยลูกทุ่งของ เต๋อ อธิบดินทร์
AESTHETICS OF LANGUAGE USAGE IN THAI COUNTRY SONGS
OF TOIE ATHIBODINDHARA

ประมากรณ์ ศิริภูมิ*

Pramaporn Siriphum

E-mail: thaiedu@cpru.ac.th

เมธานนท์ แสงสุระ*

Methanon Saengsura

ปพิชญา พรหมกันธา**

Papichaya Promkuntha

พัทธนันท์ พาป้อ**

Phattanant Papor

ปูน ชมภูพระ**

Pun Chompuphra

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์และภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต๋อ อธิบดินทร์ ที่ประพันธ์ขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2557 - 2559 จำนวน 9 บทเพลง คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพทางภาษาที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต๋อ อธิบดินทร์ อ่านวิเคราะห์ สรุป อภิปรายผลการวิจัยแบบการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

การใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ และภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต๋อ อธิบดินทร์ ปรากฏว่า 1) การใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ มี 6 ประเภท ได้แก่ ภาษาแสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ, ภาษาแสดงอารมณ์เสียสละ ตำนานิตีเยน, ภาษาแสดงอารมณ์ปลุกปลอบให้กำลังใจ, ภาษาแสดงอารมณ์สงสาร เห็นใจ, ภาษาแสดงอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ น้อยใจ, ภาษาแสดงอารมณ์เสียตาย อาลัยอาวรณ์ 2) การใช้ภาพพจน์ มี 6 ประเภท ได้แก่ อุปมา, อุปลักษณ์, บุคลาธิษฐาน, ปฏิทรรศน์, นามนัย, และอดิพจน์

จากผลการวิจัยสุนทรียภาพทางภาษาในบทเพลงไทยลูกทุ่งของ เต๋อ อธิบดินทร์ พบว่า มีการใช้ภาพพจน์ในคำร้องของบทเพลง มีการใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหา มีศิลปะ ในการเลือกใช้ ทำให้ไพเราะ สละสลวย อาจจะด้วยวิธีการ การเล่นคำ คำซ้ำ หลากคำ และใช้คำซ้ำ ผสมกับการใช้ภาษาเพื่อให้สื่ออารมณ์ไปยังผู้ฟัง การใช้ภาพพจน์เป็นกลวิธีอย่างหนึ่งทางภาษาที่มุ่งให้ผู้รับสารมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ซึ่งการใช้ภาพพจน์ซึ่งในเนื้อร้องของบทเพลงที่ว่าเป็นกลวิธีเรียบเรียงถ้อยคำลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจใช้ เพื่อให้เกิดผลทางจินตภาพหรือทำให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจได้มากกว่าการเขียนอย่างธรรมดา

คำสำคัญ: สุนทรียภาพทางภาษา, เพลงไทยลูกทุ่ง

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the use of language for expressing emotions and stylistics expression in the Thai country songs of Toie Athibodindhara during the period 2014 – 2016. There is about 9 songs to study of language aesthetics in Thai country songs. The results of the study of aesthetics in the Thai country songs found that language aesthetics of Thai country

*นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

**อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

songs are 2 kinds: 1) the use of language to express emotions there are 6 types: Expressive language of emotion, The language of emotions Reprimand, Display language of mood, cheer, encouragement, Language of sympathy, sympathy, Expressive language of sadness and Language of Disappointment 2) the use of stylistics expression, there are 6 types: simile, metaphor, personification, paradox, metonymy and hyperbolic.

The result of the research on stylistics expression aesthetics in the Thai country song of Toie Athibodindharais the use of stylistics expression in the lyrics of the song. The use of words to suit the content, the art of choosing to make beautiful melodies may be by way of playing repeated words, words and words repeated with the use of language to convey emotions to the audience. It is a language that is intended to give the audience a clear understanding. The use of the image in the lyrics of the song is a technique of composing various words that the composer intends to use to produce a visual effect or to make a more impressionable impression than writing.

Keywords: Aesthetics of language usage, The Country Songs

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงพระราชนิพนธ์ เรื่อง ลูกทุ่งกับเพลงไทยที่ทรงกล่าวถึงความดี ของเพลงลูกทุ่ง ตอนหนึ่งว่า "พอจะสรุปว่าเพลงลูกทุ่งมีความดีหลายประการ คือ 1. เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ 2. เป็นที่รวมของภูมิปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน 3. เป็นเพลงที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย 4. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง และ 5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนอง และการขับร้อง" เพลงลูกทุ่งไทยมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัวทั้งในด้านการออกเสียง และการใช้ภาษา นับเป็นการอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติไทยจึงควรช่วยกันอนุรักษ์เพลงลูกทุ่งไทย เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยสืบไป ปัจจุบันเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีพัฒนาการมาจากเพลงพื้นบ้านและเพลงไทยเดิม มีวิธีการร้องและมีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวคือ มีทำนองเพลงฟังแล้ว

เข้าใจง่าย มีลีลาเฉพาะ เน้นความสนุกสนาน ทำนองเพลงมาจากเพลงพื้นบ้าน เนื้อร้องของเพลงลูกทุ่งจะมีลักษณะเด่น การร้องจะใช้ลูกคอหรือจังหวะรัวเสียงและมีการเอื้อนเสียงเป็นสำคัญมากไปกว่านั้นการถ่ายทอดอารมณ์เพลง ถือเป็นหัวใจสำคัญของการขับร้องเพลงลูกทุ่ง เนื้อร้องของเพลงลูกทุ่ง จะมีลักษณะเด่น มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตจริงแล้วถ่ายทอดออกมาด้วยความซาบซึ้งกินใจ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2561)

เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ มีการใช้ภาษาต่างๆ บรรยายเรื่องราวของชีวิต สภาพสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเน้นชีวิตของชาวชนบท โดยก่อนหน้านี้ยังไม่มีแบ่งแยกว่า เป็นลูกทุ่งหรือลูกกรุง เนื่องจาก เพลงไทยได้พัฒนามาจากเพลงไทยเดิมที่ใช้คำร้องที่มีลักษณะการเอื้อนและใช้เครื่องดนตรีไทยบรรเลง มาเป็นเพลงไทยสากล ที่มีเนื้อร้องเต็ม ใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลง ซึ่งได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากฟังง่าย ร้องง่าย จำได้ง่าย และมักเรียกลักษณะ

จากแนวการร้องของนักร้องแต่ละคนมากกว่า เช่น แนวร่ำว้าง แนวเพลงเพื่อชีวิต นอกจากนี้ นักประพันธ์เพลงรุ่นเก่าๆ ก็ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการแบ่งแยกประเภทของเพลงไทยสากลว่าเป็นเพลงลูกทุ่ง และลูกกรุง เพราะถือว่า ดนตรีเป็นภาษาสากลและต่างเป็นเพลงไทยสากลเช่นเดียวกัน (สารานุกรมไทยฉบับเยาวชน, 2561)

เพลงลูกทุ่งมีทั้งคุณค่าทางสังคมคติสอนใจตลอด และสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยได้อย่างเห็นภาพพจน์ชัดเจน ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างในการประพันธ์เพลงที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว การใช้ภาพพจน์ในบทเพลง ซึ่งเป็นกลวิธีการเรียบเรียงถ้อยคำลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจใช้ให้เกิดผลทางจินตภาพหรือทำให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจได้มากกว่าการเขียนอย่างธรรมดา รวมไปถึงการใช้คำในบทเพลงเป็นคำที่ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะถิ่น ที่เป็นคำแสดงอาการ คำล้อเลียน คำด่า คำภาษาถิ่น คำผวน คำแสดงภาพ และคำที่ก่อให้เกิดน้ำเสียงที่สะท้อนอารมณ์ ซึ่งจะเป็นแนวอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ การเสียดสี ตำนานิตเตียนให้กำลังใจ น้ำเสียงอ่อนน้อมถ่อมตน โดยเน้นถึงเรื่องราวของความรัก การพร่ำเพ้อถึงคนรัก

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสามารถในการประพันธ์เพลงของเต้ย อธิบดินทร์ จึงได้ทำการศึกษาวิจัยสุนทรียภาพทางภาษาในบทเพลงลูกทุ่ง โดยศึกษาในประเด็นของการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ในบทเพลงไทยลูกทุ่งที่เต้ย อธิบดินทร์ ที่ได้ประพันธ์ขึ้น ซึ่งเพลงที่ประพันธ์เป็นเพลงไทยลูกทุ่งแนวใหม่นำเอาวิถีการใช้ชีวิต ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่ใกล้เคียงกับชีวิตของผู้ฟังมากกล่าวถึงในเพลงมากขึ้น และส่วนมากจะเป็นเพลงเกี่ยวกับหนุ่มสาวใน

เรื่องของความรักโดยบทเพลงจะมีหลากหลายอารมณ์ เช่น อารมณ์เศร้า เสียใจ ดีใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งอีกประการหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสุนทรียภาพทางภาษาในบทเพลงไทยลูกทุ่งของ เต้ย อธิบดินทร์

สมมติฐานการวิจัย

การใช้ภาษาในบทเพลงลูกทุ่งของเต้ย อธิบดินทร์ ทำให้เกิดสุนทรียภาพทางภาษา มีความไพเราะตามความมุ่งหมายของผู้แต่งที่ต้องการจะสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึก สู่ผู้ฟัง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์และภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงไทยลูกทุ่งของเต้ย อธิบดินทร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2557 ถึง 2559 จำนวน 9 บทเพลง มาศึกษา ได้แก่

1. เพลงของฮ้าง (2557)
2. เพลงบ่เป็นหยิ่งอ้ายยังบ่ตาย (2557)
3. เพลงผู้สาวบึงกาฬ (2557)
4. เพลงเข้างกายอ้ายข้างใจ (2558)
5. เพลงสถานะแฟนเก่า (2558)
6. เพลงไม้อ่อยไฟ (2559)
7. เพลงเลิกกันสา (2559)
8. เพลงสเด็ดสีกัถิม (2559)
9. เพลงขุนช้างฮ้างฮัก (2559)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อ ต่อไปนี้

1. ด้านการใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์
2. ด้านการใช้ภาพพจน์

ขั้นจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลโดยถอดความจากแผ่นซีดีเพลง วิดีโอ และอินเทอร์เน็ต เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นจึงนำข้อมูลเพลงมาเรียงตามลำดับอัลบั้มเพลง

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสุนทรียภาพทางภาษาในบทเพลงไทยลูกทุ่งของเต๋ย อธิบดินทร์ ที่แต่งขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2557 ถึง 2559 ผู้วิจัยวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้

1. การใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ที่ปรากฏในบทเพลงไทยลูกทุ่งของเต๋ย อธิบดินทร์ โดยผู้วิจัยศึกษาตามรูปแบบของพิทยา ลัมมณี (2537, น.25) ดังนี้ 1) ภาษาแสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ 2) ภาษาแสดงอารมณ์เสียดีสี ตำหนิติเตียน 3) ภาษาแสดงอารมณ์ปลุกปลอบให้กำลังใจ 4) ภาษาแสดงอารมณ์สงสาร เห็นใจ 5) ภาษาแสดงอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ น้อยใจ 6) ภาษาแสดงอารมณ์ขบขัน สนุกสนาน 7) ภาษาแสดงอารมณ์เสียตาย อาลัยอาวรณ์ 8) ภาษาแสดงอารมณ์ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ

2. การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลงไทยลูกทุ่งของเต๋ย อธิบดินทร์ ผู้วิจัยศึกษาตามรูปแบบของจรัญญา ดีบุญมี ณ ชุมแพ (2545, น.88) ดังนี้ 1) อุปมา 2) อุปลักษณ์ 3) บุคลาธิษฐาน 4) ปฏิทรรศน์ 5) สัทพจน์ 6) สัญลักษณ์ 7) นามนัย 8) อติพจน์ 9) อวพจน์

ขั้นนำเสนอข้อมูลการศึกษาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลและผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สุนทรียภาพทางภาษาที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต๋ย อธิบดินทร์ อภิปรายผลได้ ดังนี้

- 1) ด้านการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ที่ปรากฏในบทเพลง พบว่า มีการใช้ด้านภาษาในการสื่ออารมณ์และภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลง ผู้วิจัยใช้รูปแบบของพิทยา ลัมมณี (2537, น.25) ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ผลการศึกษาพบว่าด้านการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ที่ปรากฏในบทเพลงของเต๋ย อธิบดินทร์ พบการใช้ภาษาเพื่อสื่ออารมณ์ 6 อารมณ์ ได้แก่

1. ภาษาแสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ เป็นการใช้ภาษาที่แสดงถึงความรู้สึกโกรธนั้นมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของโทสะ ความรุนแรงของความโกรธ

“คบกับเฮา ยังมีหน้าแจกเบอร์ จืดหัวใจของเธอ เอ็ดได้จั้งได้ ผู้บ่าวกะมี ยังหนีเที่ยวกับผู้ชาย”

(เต๋ย อธิบดินทร์, ของฮ้าง, 2557)

จากเนื้อเพลงแสดงอารมณ์ที่ฝ่ายชายไม่พอใจฝ่ายหญิงคนที่รักหลายใจทั้งที่คบหากับฝ่ายชายอยู่ และยังไม่มียาทำที่ มีใจให้กับชายคนอื่น โดยไม่สนใจฝ่ายชายคนที่รักของตัวเองเลย

2. ภาษาแสดงอารมณ์เสียดสี คำหิณินตีเยน เป็นการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์เสียดสี คำหิณินตีเยน ประชดประชันเป็นอารมณ์สืบเนื่องจากอารมณ์โกรธ แต่เมื่อความโกรธบรรเทาลง จึงกลายเป็นการเสียดสี เหน็บแนม

“ถ้าแม่น ว่าเกิดเลือกเกิดได้ คงบ่มีไฟ
อยากเกิดมาผู้ฮ้ายจั่งซี่

ละออนคนหน้าตาดี มีทางเลือกหลาย”

(เต้ย อธิบดินทร์, ขุนช้างฮ้างฮัก, 2559)

จากเนื้อเพลงแสดงให้เห็นว่ามีการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์เสียดสี ประชดประชัน โดยกล่าวถึงรูปลักษณ์ของตนเองที่ไม่หล่อ และไม่มีทางเลือกหลากหลายเหมือนผู้ชายหน้าตาดี

“ฮักน้องล้ำไค่เป็นแค่มั้ย่อยไฟกะพอ
ได้เป็นโดล่อให้ฮักของเจ้าสมหวัง

ยอมเป็นผู้แพ้ถึงสถีกไฟสุมกะซาง เจ็บ
เพื่อน้องนางเป็นหยั่งฮ้ายลิเฮ็ดบได้

ให้น้องไปดี ให้น้องไปมีความสุข ถึง
ฮ้ายเป็นทุกข์ล้ำไค่กะลือดเอา

อวยพรส่งท้ายคนที่ฮ้ายฮัก ให้น้องโชค
ดีกับเขา”

(เต้ย อธิบดินทร์, มั้ย่อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์เสียดสี กล่าวถึงความรักที่ฝ่ายชายมีให้ฝ่ายหญิงซึ่งเป็นที่รักแต่ไม่สมหวังเป็นรักข้างเดียว โดยเปรียบตนเองเป็นเหมือนกับไม้ชิ้นเล็ก ๆ ที่เอาไว้เป็นชนวนในการติดไฟให้ลูกโซน ซึ่งเหมือนกับความรักที่มอบให้ฝ่ายหญิง แต่อย่างไรก็ตามก็เป็นได้แค่เชื้อไฟเท่านั้นเพราะฝ่ายหญิงก็ไม่ได้รับรักฝ่ายชาย แต่ก็ยังคงมันรักดังเดิม ถึงจะซ้าตรม ตรอมใจในรักสักเพียงใดก็ยังอยากเห็นคนที่ตนรักมีความสุข ถึงตนเองจะตัวเองเป็นฝ่ายเจ็บพ่ายแพ้เสียใจ แต่เพื่อคนที่

ตนรักจะยอมเจ็บและเสียใจพร้อมกับอวยพรให้มีความสุข สมหวังกับคนที่ฝ่ายหญิงรัก

“ตั้งแต่มีอื่อที่เล็กกับเจ้า ฮ้ายนอนเศร้า

นอนหงาบ่อยากลูก

ดีใจน่าเด้อที่เห็นน้องมีความสุข ฮ้าย

นอนชมทุกข์เปิดทางไป

น้ำตาไหลผ่านแก้มเปื้อนหน้าจ้อ ฮ้าย

โพลต์หน้าวอล ให้เจ้าฮักกันหล้ายหลาย

ก่อนปิดเฟชชอโพลต์สเด็ดสสุดท้าย

ฝากกดไลค์ให้ฮ้าย แหน่เด้อคั่นได้อ่าน”

(เต้ย อธิบดินทร์, สเด็ดสเถ็กถิม, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์เสียดสี ฝากผ่านถึงหญิงคนที่เคยรักว่าจะอย่างไรก็ตามหากเข้ามาอ่าน “ก่อนปิดเฟชชอโพลต์สเด็ดสสุดท้าย ฝากกดไลค์ให้ฮ้าย แหน่เด้อคั่นได้อ่าน” จากบทเพลงดังกล่าวมีลักษณะประชด ประชัน หากจะทิ้งกันไปก็ช่วยกดไลค์ให้ก่อน

3. ภาษาแสดงอารมณ์ปลุกปลอบให้กำลังใจ เป็นการใช้ภาษาแสดงอารมณ์รัก สุขสดชื่น จะมีกลิ่นอายของความอบอุ่นอ่อนหวาน ห่วงใย ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเคลิบเคลิ้มไปกับเนื้อหาของบทเพลง

“เลิกกันสาหนอลล่า บ่ต้องทนฝืน ฮอด
มื่ออื่นให้เจ้าตื่นมาเป็นคนใหม่

เลิกกันสาหนอลล่า อย่าเศร้าอย่า
เสียใจ”

(เต้ย อธิบดินทร์, เลิกกันสา, 2559)

จากเนื้อเพลงแสดงให้เห็นการให้กำลังใจฝ่ายหญิง ที่ฝ่ายชายได้ขอให้ตัดใจแล้วให้ฝ่ายหญิงไปมีชีวิตดีกว่านี้ โดยที่ไม่ต้องมา

โศกเศร้าเสียใจ ฝ่ายชายขอให้ฝ่ายหญิงไม่ต้อง
ทนฝืนกับความรักของตน

4. ภาษาแสดงอารมณ์สงสาร เห็นใจ
เป็นการใช้ภาษาแสดงอารมณ์สงสารสร้างความ
น่าสนใจมักเป็นคำที่แสดงความถ่อมตน
ขอร้องวิงวอน ให้เห็นใจ

“อายกะมีหัวใจคือเขาได้หล่า ติดแค่
เพียงหน้าตาอายมันบ่ดี”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ขุนช้างอ้ายฮัก, 2559)

จากเนื้อเพลงแสดงให้เห็นว่าการใช้
ภาษาที่แสดงอารมณ์สงสารสร้างความน่าสนใจ
ใจขอร้องวิงวอนว่าผู้ชายคนนี้ก็หัวใจ แต่ติดที่
รูปร่างหน้าตาไม่ดี

“ผู้สาวบึงกาฬ โปรดสงสารหัวใจอ้าย
แทน”

มีบ่หนอคนที่ฮักแท้ ที่บ่แคร่บ่สน
หน้าตา”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงแสดงให้เห็นความน่าสนใจ
ใจ สงสารถึงสาว ๆ บึงกาฬ ว่าขอคนที่รัก
แท้จริงใจและไม่มองกันที่หน้าตาได้ให้โอกาส
เปิดใจต่อกันและกันบ้าง

“อายกะฮู้ทั้งหัวใจน้องมีแต่เขา สิบ่เว้า
ความเก่าให้ลำบากใจ

เปิดโอกาสให้อ้าย ได้รองรับความเจ็บ
ในหัวใจ

เขาเจ็บแล้วค่อยไป อ้ายสิบ่ชิน”

(เต้ย อธิบดีนทร์, สถานะแฟนเก่า, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาแสดง
อารมณ์สงสารสร้างความน่าสนใจ แสดงความ
ถ่อมตน ขอร้องวิงวอน เห็นใจฝ่ายหญิงมีชาย
คนอื่นอยู่เต็มหัวใจ ซึ่งฝ่ายชายไม่กล้าที่จะพูด

ถึงความรักครั้งเก่า ขอแค่ฝ่ายหญิงได้เปิด
โอกาสให้ฝ่ายชายนั้นเข้ามาให้คำปรึกษา เป็นที่
พักพิงใจเสียก่อน เมื่อฝ่ายหญิงหายเจ็บปวด
จากเศร้าแล้วค่อยกลับไปหาชายคนใหม่ ซึ่ง
ฝ่ายชายจะไม่ต่อว่าอะไรเลย

5. ภาษาแสดงอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ
น้อยใจ เป็นการใช้ภาษาที่แสดงถึงความ
โศกเศร้า เสียใจ เหนง ว่าเหว ผิดหวัง ส่วนใหญ่
มักเกิดจาก ความรักที่ผิดหวังเป็นต้นเหตุ

“เคยฮักน้องล่ำได้อายบอกจากใจว่าฮัก
คือเก่า แต่น้องเลิกเขาคนเก่าต้องยอมจากไป”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ไม้อ้อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดง
ถึงความทรงจำว่าที่เคยรักอย่างไรก็เหมือนเดิม
แต่เมื่อคนรักได้เปลี่ยนใจไปกับคนอื่นแล้วก็
ต้องยอมเดินจากไปด้วยความโศกเศร้าเสียใจ

“ถ้าเจ้าต้องการ อายนี๋กะสิเฮ็ดให้ สิบ
ยอมถอนตัว ถอนใจ ให้คนใหม่ของเจ้าเข้ามา”

(เต้ย อธิบดีนทร์, บ่เป็นหยิงอ้ายยังบ่
ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดง
ให้เห็นความโศกเศร้าเสียใจถึงผู้หญิงซึ่งเป็นที่
รักว่าถ้าต้องการจะทอดทิ้งและไปมีรักใหม่ก็จะ
ยอมให้และจะไม่ไปยุ่งเกี่ยวอีกเพื่อให้ คนใหม่
ของเธอเข้ามารักกัน ให้มีความสุข

“ย่อนว่าผู้ฮ้าย ฮักไผ่มีแต่ถักตัว

จิบสาวไปทั่ว แต่บ่มีไผ่ที่จริงใจ”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดง
ให้เห็นความน้อยใจและโศกเศร้าเสียใจว่าเป็น
เพราะตัวเองที่หน้าตาไม่ดีและไม่หล่อ ต่อให้รัก
และจริงใจแค่ไหนก็ไม่มีใครที่จริงใจกับเขาเลย

“รู้ว่าเจ้ายังรัก รู้ว่าเจ้ายังแพง แต่อ้าย
แสดงออกไปได้”

เพราะเจ้ามีคนข้างกาย ส่วนโตอ้าย
เป็นได้แค่ความหลัง”

(เต๋ย อธิบดีนทร์, เขาข้างกายอ้ายข้าง
ใจ, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดง
ให้เห็นความเสียใจถึงฝ่ายหญิงซึ่งเป็นที่ยรัก และ
ยังรักกันแต่ไม่สามารถแสดงความรักต่อกันได้
อีก เพราะทางแม่ของฝ่ายหญิงได้เลือกคู่ครอง
ไว้ให้แล้ว และไม่สามารถที่จะขัดใจผู้เป็นแม่ได้
แล้วความรักของทั้งสองที่เคยมีให้กัน ต้อง
กลายเป็นแค่ความหลัง

“มีอียังลืกล่าว ให้เจ้าฟ้าวบต้องล้งเล
อย่าปล่อยให้อ้ายทุ่มเทกว่านี้เลย

มีอียังลืบอก เจ้าอย่าหลอก ให้เจ้า
เฉลย อย่าปล่อยให้อ้ายละเลยแบบนี้ได้บ่”

(เต๋ย อธิบดีนทร์, เลิกกันสา, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาที่แสดง
ถึงความน้อยใจฝ่ายหญิงซึ่งเป็นที่ยรักว่าถ้ามี
อะไรก็ขอให้บอกกันไปตรง ๆ ซึ่งฝ่ายชายก็ไม่
อยากทุ่มเทอะไรไปมากกว่านี้ เพราะฝ่ายชายรู้
ดีอยู่แล้วว่าไม่ใช่คนที่ฝ่ายหญิงรัก

6. ภาษาแสดงอารมณ์เสียตายอาลัย
อาวรณ์ เป็นการใช้ภาษาแสดงความอาลัยอาวรณ์
ต่อคนรักที่ห่างกันไกล มักจะมีถ้อยคำที่สื่อถึง
ความหวังหาอาลัยในความรักที่เคยมีต่อกัน

“กะย่อนวาทักแสง กะย่อนวาทแพง
หลาย แต่อาจลืบแม่นอ้าย ที่พาเจ้าไปฮอดคั้ง

อาจลืเป็นเขา ผู้พ้อ อ้ายอาจลืยอมเป็น
ผู้พ่ายถึงต้องเสียใจ ยอมได้เพื่อคนที่อ้ายรัก”

(เต๋ย อธิบดีนทร์, ไม้อ้อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาแสดง
ความอาลัยอาวรณ์ต่อคนรักที่ห่างกันไกล
มักจะมีถ้อยคำที่สื่อถึงความหวังหาอาลัยใน
ความรักที่เคยมีต่อกัน กล่าวถึงหัวใจที่ยังรัก
และหวังผู้หญิงคนนี้ แต่ถึงยังไงก็ต้องผิดหวัง
เพราะความเสียสละให้กับคนที่รักได้มีชีวิตที่
ดีกว่าอยู่กับตัวเองถึงแม้ตัวเองจะเจ็บช้ำก็ยอม

“ให้น้ำเจ้า อ้ายกินแต่เหล้า เมาแล้วบ่ลวง
คนเขาจนท้วงว่าบ่วงบักหลาย ลีให้
อ้ายให้อ้ายน้อละเฮ็ดแนวได้”

กะคนในใจบ่มีไผมาแทนน้อละแม่นโต
เจ้า”

(เต๋ย อธิบดีนทร์, บ่เป็นหยิงอ้ายยังบ่
ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาแสดง
ความอาลัยอาวรณ์ต่อคนรักที่ห่างกันไกล
มักจะมีถ้อยคำที่สื่อถึงความหวังหาอาลัยใน
ความรักที่เคยมีต่อกัน กล่าวถึงความเสียตาย
ของฝ่ายชายหลังจากที่โดนทิ้งต้องมาคิด
เสียตายความรักที่เคยมีให้ และกินเหล้าเมา
มายเหมือนคนเป็นบ้า ซึ่งไม่รู้จะทำยังไงต่อไป
และคงไม่มีใครที่จะมาแทนความรักครั้งได้อีก

“ถึงเขาได้กายไปครอง ส่วนใจน้องอยู่
กับอ้าย เจ็บฮอดมื่อตาย กะลืบเซาฮัก”

(เต๋ย อธิบดีนทร์, เขาข้างกายอ้ายข้าง
ใจ, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาแสดง
ความอาลัยอาวรณ์ต่อคนรักที่ห่างกันไกล
มักจะมีถ้อยคำที่สื่อถึงความหวังหาอาลัยใน
ความรักที่เคยมีต่อกัน กล่าวถึงความอาลัย
อาวรณ์ให้คนที่เคยรัก และฝ่ายชายยังยืนยันว่า
จะรักฝ่ายหญิงด้วยหัวใจตลอดไป ถึงแม้

ร่างกายฝ่ายหญิงนั้นจะเป็นของชายคนอื่นแล้ว
ก็ตาม

“อยากลิเ็ดคือเก่า...ยามเห็นเจ้าเสีย
น้ำตา แต่ต้องย่ำเจ้าของว่า

สถานะเฮมันเปลี่ยนไป อยากกอดน้อง
ในยามเหงา ยามบ่มีเขาเคียงข้างกาย

อยากจับมือยามเจ้าเสียใจ อยากอยู่
ใกล้ ๆ ยามน้ำตาเจ้าหล่น”

(เต้ย อธิบดีนทร์, สถานะแฟนเก่า, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้ภาษาแสดงความอาลัยอาวรณ์ต่อคนรักที่ห่างกันไกล มักจะมีถ้อยคำที่สื่อถึงความห่วงหาอาลัยในความรักที่เคยมีต่อกัน กล่าวและแสดงให้เห็นถึงการกระทำของฝ่ายชาย ที่ยังมีความอาลัยอาวรณ์แก่ฝ่ายหญิงถึงแม้ว่าจะจะได้แค่คนเคยรักกัน เมื่อเห็นฝ่ายหญิงเสียใจ ท้อแท้ ฝ่ายชายก็อยากจะเข้าไปลอบใจฝ่ายหญิงเพราะยังมีความอาลัยอาวรณ์กับฝ่ายหญิงอยู่

“ตั้งแต่มือที่เล็กกับเจ้า อ้ายนอนเศร้า
นอนเหงา บ่อยากลุก

ดีใจนำเคื่อที่เห็นน้องมีความสุข อ้าย
นอนชมทุกข์เปิดทางไป

น้ำตาไหลผ่านแก้มป้อนหน้าจอ อ้าย
โพสต์หน้าวอลล์ ให้เจ้าฮักกันหลายหลาย

ก่อนปิดเฟสขอโพสต์สแตตัสสุดท้าย
ฝากกดไลค์ให้อ้าย แหม่นเคื่อค้นได้อ่าน”

(เต้ย อธิบดีนทร์, สแตตัสถีถึม, 2559)

จากเนื้อเพลงแสดงให้เห็นความอาลัยอาวรณ์ของฝ่ายชาย ที่เลิกกับฝ่ายหญิงไปแล้ว ยังไม่หายจากความเจ็บปวดซ้ำใจ ฝ่ายชายจึงแสดงความรู้สึกผ่านเฟซบุ๊กเป็นครั้งสุดท้าย ทำให้ฝ่ายหญิงได้รับรู้ถึงความเจ็บปวดเสียใจ ก่อนที่จะหายจากเฟซบุ๊ก

2) ด้านการใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในบทเพลง ผลการศึกษาพบว่าด้านการใช้ภาพพจน์ตามรูปแบบของของจรรยา ติบุญมี ณ ชุมแพ (2545, น. 88) ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต้ย อธิบดีนทร์ พบ 6 ภาพพจน์ ได้แก่

1. อุปมา คือการเปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งให้เหมือนหรือคล้ายกับอีกสิ่งหนึ่งโดยคุณสมบัติหรือลักษณะเป็นสำคัญ โดยใช้คำเปรียบเทียบต่าง ๆ เป็นคำเชื่อม เช่น กล ดั่ง ดั่ง ดุจ ประดุจ ประหนึ่ง เล่ห์ เพียง ถนัด ละม้าย เหมือน เฉก เฉกเช่น ราว รวกับ เป็นต้น

“สวยแค่เพียงภายนอก แต่ข้างในแสนเน่า”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ของฮ้าง, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงหญิงสาวที่มีรูปร่าง หน้าตาดี ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบจิตใจของหญิงสาวคนนั้นว่าจิตใจข้างในนั้นไม่มีอะไรดีเปรียบกับสิ่งเน่า เหม็น ทำให้เกิดลักษณะเป็นคนจิตใจไม่ดี

2. อุปลักษณ์ เป็นการนำของที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายเทียบเพื่อให้เกิดจินตภาพที่กว้างไกลโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ แต่สามารถรับรู้ได้โดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด

“มีแต่โตกับใจฮ้าง ๆ ที่มันฮักจริง”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ขุนช้างฮ้างฮัก, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้อุปลักษณ์ที่มีลักษณะเปรียบเทียบคือ เปรียบชีวิตของผู้ถ่ายทอดอารมณ์เพลงเหมือนกับขุนช้าง ในตัวละคร เรื่องขุนช้างขุนแผน ที่กล่าวว่ามีแค่ตัวกับหัวใจที่รักนางพิมพิลาไลย แต่มันเป็นความรักที่แสดงให้เห็นว่าเป็นความรักที่แท้จริง ซึ่ง

แตกต่างกับขุนแผนที่มีรูปร่างหน้าตาดี แต่มีนิสัยไม่พอในเรื่องความรัก

“สาวโซ่พิสัยหัวใจบื้อคือหน้า”

(เต้ย อธิบดินทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้อุปลักษณ์เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งคือเปรียบเทียบระหว่างหัวใจที่ไม่ซื่อสัตย์เหมือนกับใบหน้าของหญิงสาว

“ฮักน้องล่ำได้เป็นแค่ไม้้อยไฟกะพอ
ได้เป็นโตหล่อให้ฮักของเจ้าสมหวัง”

(เต้ย อธิบดินทร์, ไม้้อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงความรักของฝ่ายชายที่มีให้ฝ่ายหญิง ถึงจะรักฝ่ายหญิงมากแค่ไหนก็ตาม แต่ฝ่ายชายก็เป็นได้แค่สะพานรักที่ให้ฝ่ายหญิงสมหวังกับชายผู้อื่น

“เรื่องผู้ชายคิดแค่เป็นของเล่น”

(เต้ย อธิบดินทร์, ของฮ้าง, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงฝ่ายหญิงที่ไม่ให้ความสำคัญกับความรักของฝ่ายชาย ซึ่งเป็นการใช้อุปลักษณ์ในการเปรียบเทียบความรักที่มาก่าเหมือนกับเป็นของเล่น

“อยากปลอบน้องให้ลืมหื้อ อยากลือขอ
คลุมแทนผ้าห่ม

ปกป้องน้องจากสายลม แต่กะเป็นแค่
ฝืน แนวน้ำยั้นนั้นแฟนเก่า”

(เต้ย อธิบดินทร์, สถานะแฟนเก่า, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงการนำคำที่มีความหมายหนึ่งมาสมมติขึ้นแทน คือฝ่ายชายอยากจะเข้าไปลอบใจฝ่ายหญิงที่เป็นคนรักเก่า ที่กำลังโศกเศร้าเสียใจ ซึ่งใช้แทนโดยการนำผ้าห่มมาแทนความห่วงใยที่มี ให้ไปคลุม

ร่างกายของคนรักเก่าให้มีความอบอุ่นหรือหายเหงาได้

3. บุคลาธิษฐาน เป็นความเปรียบเทียบที่นำเอาความรู้สึก นึกคิด จิตใจ ลักษณะ กิริยาอาการของมนุษย์ไปใส่ในสรรพสิ่งทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงความรู้สึกนึกคิดและอากัปกริยาต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์

“ให้เจ้าคิดง่ายๆ ย้อนว่าฮักเจ้าหลาย
ควายเลยยอมจากลา”

(เต้ย อธิบดินทร์, เลิกกันสา, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงการนำเอาความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ลักษณะ กิริยาอาการของมนุษย์ไปใส่ในสรรพสิ่งทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต คือการที่ฝ่ายชายบอกฝ่ายหญิงคิดง่าย ๆ เหมือนกับสัตว์ชนิดหนึ่งแล้วใส่อาการ ท่าทาง กิริยาของมนุษย์ ให้สัตว์ตัวนั้นเดินออกมาจากความรักที่ไม่มีความเป็นจริง

4. ปฏิทรรศน์ บางตำราเรียกว่า ปฏิภาคพจน์ เป็นการนำคำที่มีความหมายขัดแย้งกันมาวางไว้ใกล้กัน ดูอย่างผิวเผินแล้วจะขัดกันเองหรือไม่น่าเป็นไปได้ แต่ถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าเป็นไปได้

“น้ำตาอายีพั่งบ่เป็นหยิ่งอายียังบ่ตาย”

(เต้ย อธิบดินทร์, บ่เป็นหยิ่งอายียังบ่ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงความขัดแย้งที่ไม่สอดคล้อง โดยลักษณะอาการของน้ำตาที่ไหล แต่ขัดกับร่างกายที่ฝ่ายชายได้พูดถึงน้ำตาไหลเพียงใดแต่ตัวของฝ่ายชายนั้นยังไม่ตาย

“ผู้สาวบึงกาฬ หน้าหวานแต่ช่างใจร้าย”

(เต้ย อธิบดินทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงความขัดแย้งของลักษณะใบหน้าหวาน ๆ ของฝ่ายหญิง ซึ่งขัดกับหัวใจที่ฝ่ายชายมองว่าจิตใจร้ายกาจ จิตใจดำ

“ให้น้องไปดี ให้น้องไปมีความสุข
ถึงอ้ายเป็นทุกข์ล้าไต่กะลือดเอา”
(เต๋ย อธิบดินทร์, ไม่อ่อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงฝ่ายชายอวยพรให้กับฝ่ายหญิงให้มีความสุข สมหวังกับชายคนอื่นซึ่งขัดแย้งกับฝ่ายชายที่ต้องทนกับความทุกข์มากแค่ไหน ฝ่ายชายก็พร้อมที่จะอดทนเพื่อฝ่ายหญิงมีความสุข

“สแต่ดัสของน้องสมหวัง อ้ายน้ำตาพัง
เห็นน้องฮักเขา”
(เต๋ย อธิบดินทร์, (สแต่ดัสถึกถิม, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงการใช้งานเฟสบุ๊คของฝ่ายที่ขึ้นสถานะว่าผิดหวังจากการโดนทอดทิ้ง โดยฝ่ายหญิง โดยไปไม่รักครั้งใหม่ได้ขึ้นสถานะที่มีความสุข สมหวังกับความรัก ซึ่งขัดแย้งกับความรู้สึกของฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ที่ฝ่ายหญิงมีความสุข ส่วนฝ่ายชายโศกเศร้า เสียใจ

5. นามนัย เป็นการใช้คำหรือวลีแทนสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีลักษณะเด่นหรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งนั้น อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้เช่น ใช้ “เสียเศวตฉัตร” แทน “เสียแผ่นดิน” เป็นต้น

“ให้ช้อยลูกข้างพบรักเร็วไว”
(เต๋ย อธิบดินทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงลักษณะเด่นที่ต้องการกล่าวถึง แทนสิ่งที่ต้องการ

กล่าวถึง คือกล่าวถึงให้ลูกข้างแทนตัวบุคคลนั้น ให้ได้พบกับความรักที่เร็วไว

6. อติพจน์ เป็นการใช้คำเกินจริงเพื่อนั้นความรู้สึกทำให้ข้อความนั้นมีน้ำหนักหรือเกิดความซาบซึ้ง ซึ่งผู้อ่านผู้ฟังทราบได้ว่าถ้อยคำหรือข้อความนั้นไม่เป็นจริงเห็นภาพพจน์ได้ง่าย

“บุญวาสนาอ้ายคงมาถึงบ่ทันที่จะหลุด
ดึงหัวใจเจ้าไว้ให้อยู่”
(เต๋ย อธิบดินทร์, บ่เป็นหยิ่งอ้ายยังบ่ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้คำที่กล่าวเกินจริงที่ว่าบุญวาสนาของพี่นั้นไม่ถึงน้อง ไม่พอที่จะดึงรั้งหัวใจของน้องให้อยู่กับพี่ โดยจุดดึงหัวใจเป็นการกล่าวเกินความจริงเพราะไม่สามารถดึงหัวใจที่อยู่ร่างกายของคนได้

“ไปนำเขาสาหล่า อย่าหัวซา เมื่อเจ้า
เลือกทางข้างหลัง
บ่ต้องเอ่ยเหตุผล อ้ายบ่อยากฟัง”
(เต๋ย อธิบดินทร์, บ่เป็นหยิ่งอ้ายยังบ่ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้คำกล่าวที่เกินความเป็นจริงที่บอกว่าให้น้องไปกับเขาเถอะไม่ต้องสนใจพี่ เพราะเมื่อน้องเลือกที่จะทางข้างหลัง ไม่ต้องพูดเหตุผลอะไร ตัวพี่ไม่ยากฟัง ซึ่งคำว่าทางข้างหลังเป็นการถูกกระทำโดยการหักหลังความรักของเรา

“สร้างเฮ็ดอ้ายได้พ้อคนใหม่หนีไปอาด
หลาด

ผู้บ่าวบ้านไต่บังอาจ มาแย่งดวงใจของ
อ้ายไปครอง”

(เต๋ย อธิบดินทร์, บ่เป็นหยิ่งอ้ายยังบ่ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้คำกล่าวที่เกินความจริง คือดวงใจของคนเราไม่สามารถที่เอาออกมาจากร่างกายได้

“เจ็บปวดแสบหลาย กินข้าวบได้ บ่เป็นตะอยู่”

(เต้ย อธิบดีนทร์, บ่เป็นหยังอ้ายยังบ่ตาย, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้คำที่กล่าวเกินจริง คือความเจ็บปวดที่รุนแรง ไม่สามารถใช้กับลักษณะอาการของการกินข้าวได้ และเจ็บปวดจนไม่ยอมมีชีวิตอยู่บนโลกนี้

“ภาพเก่าเล่นตำน้ำตาไหล”

(เต้ย อธิบดีนทร์, เขาข้างกายอ้ายข้างใจ, 2558)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวเกินจริงในสิ่งที่เป็นไปได้ คืออาการคิดถึงภาพความรักเก่า ๆ จนน้ำไหลแต่โดยภาพนั้นไม่สามารถวิ่งไปมาได้

“ผู้สาวเซกา เจ้าเซลาถิมใจอ้ายไป”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ผู้สาวบึงกาฬ, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวเกินจริงในสิ่งที่เป็นไปได้ ดวงใจของคน ไม่สามารถเอาออกมาจากร่างกายได้ ไม่สามารถเอาไปทิ้งที่ไหนได้

“ยอมเป็นผู้แพ้ถึงลึกไฟลมกะซาง”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ไม้อ้อยไฟ, 2559)

จากเนื้อเพลงเป็นการใช้คำกล่าวที่เกินความเป็นจริง โดยกล่าวถึงฝ่ายชายยอมเป็นผู้พ่ายแพ้จากความรักในครั้งนี้เพื่อฝ่ายหญิงได้มีความสุข สมหวัง ซึ่งกล่าวเกินจริงที่ต้องเจ็บช้ำทรมาน เหมือนโดนไฟเผาไหม้

“เชิญตัวต่อไปแบกคันไถให้เธอเลี้ยงผู้หญิงของฮ่าง”

(เต้ย อธิบดีนทร์, ของฮ่าง, 2557)

จากเนื้อเพลงเป็นการกล่าวถึงชายคนใหม่ที่จะมารักหญิงสาวคนนี้ ซึ่งกล่าวเกินจริงว่าให้ชายคนใหม่แบกคันไถให้หญิงสาวเลี้ยง โดยชายคนใหม่นั้นเป็นเหมือนกับสัตว์ชนิดหนึ่ง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสุนทรียภาพทางภาษาที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งของเต้ย อธิบดีนทร์ พบว่า มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1) การใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ มี 6 ประเภท ได้แก่ ภาษาแสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจ, ภาษาแสดงอารมณ์เสียดสี ตำหนิติเตียน, ภาษาแสดงอารมณ์ปลุกปลอบให้กำลังใจ, ภาษาแสดงอารมณ์สงสาร เห็นใจ, ภาษาแสดงอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ น้อยใจ, ภาษาแสดงอารมณ์เสียตาย อาลัยอาวรณ์

2) การใช้ภาพพจน์ มี 6 ประเภท ได้แก่ อุปมา, อุปลักษณ์, บุคลาธิษฐาน, ปฏิทรรศน์, นามนัยและอติพจน์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถสรุปโดยภาพรวมได้ว่า วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งมีเนื้อหาสาระสะท้อนวิถีชีวิต และเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม โดยนำเสนอเนื้อเพลงด้วยภาษาที่เรียบง่าย ภาษาในเพลงลูกทุ่งมีการใช้คำแบบเรียบง่าย สื่อความหมายชัดเจน ตรงไปตรงมา โดยมีทั้งการใช้คำภาษาถิ่น การใช้คำบ่งสถานที่ การใช้คำให้เกิดอารมณ์ การใช้คำสัมผัส การใช้คำซ้ำ การใช้คำซ้อน การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้คำตัด คำสแลง ซึ่งผู้ประพันธ์เพลงสามารถเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับอารมณ์

เพลงจึงทำให้ผู้ฟังหรือผู้รับสารเข้าใจความหมายได้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์เพลงต้องการ ซึ่งความงามด้านวรรณศิลป์เป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง โดยเฉพาะความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุนทรี ดวงทิพย์ (2558) ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งและวิเคราะห์วรรณศิลป์ ในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของหนู มิเตอร์ โดยศึกษาจากผลงานเพลงอัลบั้มชุดนิราศป่าปูนและอัลบั้มลูกทุ่ง มิเตอร์ ชุดที่ 1 - 5 รวม 24 เพลง และเกศราพร พรหมนิมิตกุล (2554) ที่ได้ศึกษาความงามของภาษาในเพลงลูกทุ่งโดยศึกษาจากเพลงฮิตติดชาร์ตลูกทุ่งมหานครประจำเดือนมีนาคม 2553 ผลการวิเคราะห์ของทั้งสองท่านสามารถสรุปโดยภาพรวมได้ว่า วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งมีเนื้อหาสาระสะท้อนวิถีชีวิต และเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม โดยนำเสนอ เนื้อเพลงด้วยภาษาที่เรียบง่ายสื่อความหมายชัดเจน ตรงไปตรงมา ผู้ประพันธ์เพลงสามารถเลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง จึงทำให้ผู้ฟังหรือผู้รับสารเข้าใจความหมายได้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์เพลงต้องการ ซึ่งความงามด้านวรรณศิลป์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งโดยเฉพาะความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์นั้น ความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์ นั่นคือการใช้ภาพพจน์ในคำร้องของบทเพลง ภาพพจน์ในเพลงลูกทุ่งที่ศึกษาประกอบด้วย ภาพพจน์เปรียบเทียบ ภาพพจน์สิ่งแทน ภาพพจน์สมมติ ภาพพจน์ขัดแย้ง ภาพพจน์เกินจริง และด้านการใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่ง ประกอบด้วย การเล่นคำ การซ้ำคำ และการซ้ำเสียง นอกจากนี้ยังมีการ

ใช้ภาพพจน์ที่ช่วยสร้างสุนทริยภาพความงามและจินตภาพให้แก่ผู้ฟัง ในด้านการใช้สำนวนมีทั้งสำนวนเก่าที่ใช้ต่อเนื่องมานานและมีสำนวนใหม่ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้ประพันธ์ให้สอดคล้องกับบริบท

จากผลการวิจัย เรื่อง สุนทริยภาพทางภาษาในบทเพลงไทยลูกทุ่งของเต้ย อธิบดินทร์ มีการใช้ภาพพจน์ในคำร้อง ของบทเพลง มีการใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหา มีศิลปะในการเลือกใช้ ทำให้ไพเราะ สละสลวย อาจจะด้วยวิธีการ การเล่นคำ ซ้ำคำ หลากคำ และใช้คำซ้ำ ผสานกับการใช้ภาษาเพื่อให้สื่ออารมณ์ไปยังผู้ฟังซึ่งการใช้ภาพพจน์เป็นกลวิธีอย่างหนึ่งทางภาษาที่มุ่งให้ผู้รับสารมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเรื่องราวที่กวีต้องการจะสื่อความหมาย ถ้อยคำที่เป็นสำนวนโวหารให้นักเขียนภาพ และถ้อยคำ ที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิงเป็นโวหาร มีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความคิดความเข้าใจ ให้จินตนาการ และถ่ายทอดอารมณ์ได้กว้างขวางลึกซึ้งกว่าการบอกเล่าที่ตรงไปตรงมาซึ่งการใช้ภาพพจน์ในเนื้อร้องของบทเพลงที่ว่าเป็นกลวิธีการเรียบเรียงถ้อยคำลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจใช้เพื่อให้เกิดผลทางจินตภาพหรือทำให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจได้มากกว่าการเขียนอย่างธรรมดา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีการศึกษาสุนทริยภาพด้านอื่น ๆ ในบทเพลงไทยลูกทุ่ง
2. ควรจะมีการศึกษาสุนทริยภาพในบทเพลงไทยประเภทอื่น ๆ
3. ควรจะมีการศึกษาสุนทริยภาพในบทเพลงพื้นบ้านภาคต่าง ๆ

แหล่งอ้างอิง

- เกศราพร พรหมนิมิตกุล. (2555). ความงามของภาษาในเพลงลูกทุ่ง : กรณีศึกษาเพลงฮิตติดชาร์ต ลูกทุ่งมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 9(2), 83-100.
- จรัญญา ตีบุญมี ณ ชุมแพ (2545). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เตี้ย อธิปดินทร์. (2557). *ของฮ้าง*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=FD5RQx4HJ-k>.
- _____. (2557). *บ่เป็นหยั่งอ้ายยังบ่ตาย*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://mechords.blogspot.com/2016/11/bor-pen-yong-aye-yong-bor-taiy.html>
- _____. (2557). *ผู้สาวบึงกาฬ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก <https://mechords.blogspot.com/2015/05/Phoo-Sao-Bung-Kan.html>
- _____. (2558). *เขาข้างกายอ้ายข้างใจ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก <https://mechords.blogspot.com/2016/06/toey-kao-kang-kai-aye-kang-jai.html>
- _____. (2558). *สถานะแฟนเก่า*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://mechords.blogspot.com/2016/05/sa-ta-na-fan-gao.html?m=1>
- _____. (2559). *ขุนช้างฮ้างฮัก*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก <https://mechords.blogspot.com/2016/11/koon-chang-hang-hug.html?m=1>
- _____. (2559). *สเตตัสถึกถึก*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.facebook.com/lyricsmoment/posts/1328824157211182>
- _____. (2559). *เล็กกันสา*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=gopOTZmwds8>
- _____. (2559). *ไม้อ่อยไฟ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก <https://www.facebook.com/watch/?v=1106609929432400>,
- พิทยา ลิ้มมณี. (2537). *การอ่านตีความ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: ยูเนียนอุลตร้าไวโอเล็ต.
- สุนทรี ดวงทิพย์. (2558). การศึกษาวิเคราะห์วรรณศิลป์ในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของหนูมีเตอร์. *สัปดาห์วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*. 21(2), 67-81.
- สุณิสา จรัสวิศรุต. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการทำอากาศยานนานาชาติภูเก็ต เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*. 12(2), 121-132.
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ *ที่มาของเพลงลูกทุ่ง*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2560, จาก <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/book.php?book=33&chap=2&page=t33-2-infodetail01.html>.